

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.
ΕΤΗΣΙΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Διὰ τὸ ἰσωτερικὸν δρ. 12.
Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν • 15.

Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Παναζῆ
καὶ ἐκδίδεται ἐκ τῆς ἐπιμέλειας αὐτοῦ καὶ
διὰ τοῦ ἰδίου ἐνεργεῖται πᾶσα
δοσοληψία αὐτῆς ἀφορῶσα.
Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγε-
λιῶν λεπτ. 15 ὁ στίχος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Οὐχ οὐ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.
(ΑΡΙΣΤΗΠΟΣ).

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκαλῶν
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Τα-
χυδρομίων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.
Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς
Κ. Κ. Ἑλληνικ. Προξένοις
καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρό-
ποις τοῦ ἐκδοτοῦ.

* Εκδίδεται ἀπαξ τῆς ἐβδο-
μάδος.

Ἀθήνησι, τὴν 9 Ἀπριλίου 1854.

Περὶ τῶν Ἀθήνησι στρατηγῶν.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη συνεστάθη ἐν Ἀθήναις μετὰ τὴν μεταβρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ Κλεισθένους, εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν πρότερον ἦτοί ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος πολεμάρχου ἐνεργουμένων πολεμικῶν ὑποθέσεων. Οἱ στρατηγοὶ ἦσαν δέκα τὸν ἀριθμὸν, εἰς ἕξ ἐκάστης τῶν δέκα φυλῶν, διὰ χειροτονίας ὑπὸ τοῦ λαοῦ αἰρούμενοι (Πολυδ. Η. 87). Πρὶν ἀναλάβωσι τὴν πιστευομένην αὐτοῖς ἐξουσίαν ὑπεβάλλοντο εἰς δοκιμασίαν, ἥτοι ἐξέτασιν τῆς διαγωγῆς καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν (Λυσ. κ. Ἀλκιβ. 144). Οὐδεὶς ἐχειροτονεῖτο στρατηγὸς εἰ μὴ εἶχε τέκνα γνήσια καὶ ἀκίνητον περιουσίαν ἐν Ἀττικῇ. (Δειναρχ. κ. Δημοσθ. 99). Χρῆν αὐτῶν ἦσαν ἡ διοικήσεις τῶν στρατειῶν, ἡ ἐπιμέλεια πασῶν τῶν πολεμικῶν παρασκευῶν καὶ ἡ διάταξις πάντων τῶν τὸν πόλεμον ἀφορώντων πραγμάτων. Οὗτοι συνέλεγον καὶ κατέλεγον τοὺς στρατιώτας ἥτοι ἀμέσως ἢ διὰ τῆς βοηθείας τῶν Ταξιαρχῶν (Λυσ. κ. Ἀλκιβιάδ. 140). Τοῖς στρατηγοῖς ἐπιστεύετο ἡ συλλογὴ καὶ διοικήσεις τῶν ἐκτάκτως, διὰ πολεμικὰς ἀνάγκας τῆς πόλεως, ἐπιβαλλομένων ἐπὶ τῆς οὐσίας τῶν πολιτῶν φόρων (εἰσφορῶν). Καὶ οἱ αὐτοὶ προέδρευον ἢ ἐνήργουν ὡς εἰσαγωγεῖς τῶν δικαζόντων τὰς περὶ εἰσφορῶν καὶ τὰς περὶ τριηραρχίας διενέξεις, καὶ ὠρίζον ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τοὺς τριηράρχους (Δημοσθ. κ. Λακρ. 940 κ. Βοιωτ. 997. Ξενοφ. πολιτ. Ἀθην. 3). Διεύθυνον τὰς λεγομένας ἀστρατείας καὶ ἀναυμαχίαι δίκας συνήγαγον ἐκτάκτους ἐκκλησίας τοῦ δήμου ἐν καταπειγούσαις περιστάσεσι, καὶ ὁμοίως ἀπηγόρευον ταύτας ἄλλως συγκαλουμένας (Ἰδ. Ἐκκλησία. Ἐφ. Μαθ. σελ. 274) κυριώτατον δὲ πάντων τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἦν ἡ διοικήσεις τοῦ στρατοῦ ἐν πολέμῳ, ἐνθα παρευρίσκοντο ἥτοι πάντες ἢ τινὲς αὐτῶν κατὰ τὴν ἀνάγκην. Εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην παρήσαν καὶ οἱ δέκα, εἰς τὴν μάχην ταύτην ἦν παρῶν καὶ ὁ Πολέμαρχος μετ' αὐτῶν, ὅστις, κατ' ἀρχαίον ἔθος, ἐν πολεμικῇ συμβουλίῳ ἦν ὁμόψηφος τοῖς στρατηγοῖς (Ἡρόδ. ζ. 109). Καὶ εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Σάμου παρήσαν ὁμοίως πάντες, ὧν ἦν καὶ ὁ ποιητὴς Σοφοκλῆς. Ἄηλον δὲ ὅτι ἐν πολλαῖς περιστάσεσι οὔτε ἀρμόζουσα οὔτε χρήσιμος ἦν ἡ πάντων τῶν στρατηγῶν ἀποστολὴ ἐπὶ τὴν αὐτὴν στρατείαν. Παρατεινομένου πολέμου τινος ἦν ἀναγκαῖα ἡ οἴκοι δικτριβῆ τινῶν αὐτῶν, ἵνα ἐπιμελῶνται τὰ περὶ τούτου καὶ διευθύνωσι τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Ὅθεν ἐπὶ τῶν κρατίστων χρόνων τῶν Ἀθηναίων, ἐστέλλοντο ἐκτὸς τρεῖς μόνον, ὧν εἰς (τρίτος αὐτὸς) ἔθεωρεῖτο ὡς ἀρχηγός, ἰσόψηφος ὧν τοῖς δύο ἑτέροις ἐν τοῖς πολεμικοῖς συμβουλίαις. Ἐδίδετο ἐνίστασθε τοῖς στρατηγοῖς μεγίστη ἐξουσία καὶ ἐπετρέποντο αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πόλεως πάντα τὰ πράγματα (Θουκ. Β. 65). Οἱ εἰς Σικελίαν σταλέντες τρεῖς στρατηγοί, Νικίας, Ἀλκιβιάδης καὶ Λάμαχος ἀπεδείχθησαν ὑπὸ τοῦ δήμου στρατηγοὶ Ἀυτοκράτορες. Ἀυτοκράτωρ ἦν καὶ ὁ Ἀριστείδης εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς κατὰ τοῦ Μαρδονίου ἐκστρατείαν. Οἱ στρατηγοὶ ἦσαν ὑπεύθυνοι καὶ ἠδύνατο πᾶς πολίτης νὰ καταγγέλλῃ, αὐτοὺς εἰς τὸν δῆμον. Ὁ Περικλῆς κατεδικάσθη εἰς ζηνίαν, ὑποπεσῶν εἰς τὴν ὄργην τοῦ ἀποτυχόντος τῶν προσδοκιῶν αὐτοῦ δήμου (Θουκ. Β. 65). Ἐπὶ Χαβρίου καὶ Φωκίωνος οἱ πλεῖστοι τῶν στρατηγῶν δέμενον οἴκοι ἵνα ἐπιμελῶνται τῶν πομπῶν, ὡς καὶ οἱ πολῖται ἵνα μεταλαμβάνωσιν αὐτῶν, ἀφίνοντες τοὺς πολέμους αὐτῶν εἰς τὴν φροντίδα τῶν μισθοφόρων καὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτῶν. (Δημοσθ. Φιλπ. Α. 47. 12). Τινὲς αὐτῶν δὲν ἦσαν δι-οικηταὶ ὅλου στρατοῦ ἀλλὰ εἰδικῶς στρατηγοὶ τῶν κατὰ μέρος ὀπλῶν (στρατηγὸς ὁ ἐπὶ τῶν ὀπλῶν ἢ ὀπλιτῶν, ὁ ἐπὶ τῶν ἵππῶν κ.τ.λ.) Εἰς δὲ αὐτῶν, ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως λεγόμενος, ἐνήργει μέρος τῶν δικαστικῶν ἔργων τῶν στρατηγῶν καὶ ἄλ-

λας πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν στρατευομένων. Καὶ ὁ στόλος ἐτι τῶν Ἀθηναίων διωκεῖτο ὑπὸ στρατηγῶν ἢ δὲ παρ' ἡμῖν νῦν λεγομένη Ναυαρχίς ἐκαλεῖτο πάλαι στρατηγὸς ναῦς. Κατὰ τὴν παρακμὴν τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ὁ πρῶτος ἄρχων ἐν Ἀθήναις ἐλέγετο στρατηγός. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ὠνόμασεν ἑαυτὸν Μέγαν Στρατηγὸν (Julian. Orat i).

—000—

Περὶ τοῦ Τυρταίου.

Ὁ τὰ μέγιστα χρήσιμος τοῖς Σπαρτιάταις, κατὰ τὸν δευτέρον πρὸς τοὺς Μεσσηνίους πόλεμον αὐτῶν, γενόμενος ποιητὴς Τυρταῖος ἦν υἱὸς τοῦ ἐξ Ἀφιδνῶν τῆς Ἀττικῆς Ἀρχεμβρότου, καὶ δευτέρος χρονολογικῶς τοῦ πρώτου τῶν Ἐλεγειοποιῶν Καλλίνου τοῦ Ἐφεσίου. Καὶ αἱ περὶ αὐτοῦ παραδόσεις, ὡς πᾶσαι αἱ περὶ τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς Ἑλλάδος ποιητῶν φερόμεναι, δὲν ὑπάρχουσιν ἀμιγεῖς μυθικῶν πλαστουργημάτων. Ἀναφερόμενοι πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς περὶ τοῦ Τυρταίου παραδόσεως εὐρίσκομεν παρὰ Πλάτωνι (Νόμ. Α. 629) σύντομον μαρτυρίαν, ὅτι οὗτος ἦν μὲν Ἀθηναῖος τὸ γένος, ἐγένετο δὲ πολίτης Λακεδαιμόνιος. Ὁ ῥήτωρ Λυκούργος διηγεῖται τὴν ἱστορίαν ἐκτενέστερον λέγων, ὅτι ὅτε οἱ Σπαρτιάται ἐπολέμουν πρὸς τοὺς Μεσσηνίους ἀνεῖλεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὅπως λάβωσιν ὁδηγὸν παρὰ τῶν Ἀθηναίων καὶ οὕτω νικήσωσι τοὺς ἐναντίους, καὶ ἔλαβον τὸν Τυρταῖον στρατηγὸν (Λυκ. κ. Λεωκρ.). Ἐκ τοῦ Στράβωνος ἐτι καὶ τοῦ Ἀθηναίου μαθητόμενον ὅτι ὁ Φιλόχωρος καὶ ὁ Καλλισθένης καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἱστορικοὶ λέγουσι τὰ αὐτὰ, καὶ ὅτι ἐξ Ἀφιδνῶν ἦλθεν οὗτος εἰς Σπάρτην. Ὁ Πausanias ἐκτενέστερον τὰ τῆς παραδόσεως ταύτης ἀφηγοῦμενος λέγει. « Ἐγένετο δὲ καὶ Λακεδαιμονίους μάντευμα ἐκ Δελφῶν, τὸν Ἀθηναῖον ἐπάγεσθαι σύμβουλον ἀποστέλλουσιν οὖν παρὰ τοὺς Ἀθηναίους τὸν τε χρῆσμον ἀπαγγελοῦντας, καὶ ἄνδρα αἰτοῦντας παραινέοντα ἅ χρῆ σφίσι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐδέτερα θέλοντες, οὔτε Λακεδαιμονίους ἄνευ μεγάλων κινδύνων προσλαβεῖν μοῖραν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τὴν ἀρίστην, οὐδὲ αὐτοὶ παρακοῦσαι τοῦ Θεοῦ, πρὸς ταῦτα ἐξευρίσκουσι καὶ ἦν γὰρ Τυρταῖος διδάσκαλος γραμμάτων, νῦν τε ἥκιστα ἔχειν δοκῶν, καὶ τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν χωλός· τοῦτον ἀποστέλλουσιν εἰς Σπάρτην. Ὁ δὲ ἀφικόμενος, ἰδίᾳ τε τοῖς ἐν τέλει, καὶ συνάγων ὀπόσους τύχη, καὶ ἐλεγεία καὶ τὰ ἔπη σφίσι τὰ ἀνάπαιστα ἤδεν (Παυσ. Δ. 15. 6. Διόδ. ΙΕ. 66. Πλατ. σχολ. σελ. 448 ἐκδ. Βέκκερ. Θεμιστ. ΙΕ. 242 κλ) Εἰσὶν ἐτι οἱ ἰσχυρίζομενοι ὅτι οὔτε χωλός ἦν ὁ Τυρταῖος οὔτε ἄσημος διδάσκαλος, λέγεται δὲ οὕτω διότι οἱ ποιηταὶ ἐδίδασκον τότε τοὺς νέους. Κατὰ Στράβωνα δὲ οὔτε Ἀθηναῖος ἦν ὅλως ὁ Τυρταῖος, ὡς ἐξάγει ἐκ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ. Ἀλλὰ ἡ περὶ τούτων λεπτολογία καὶ συζητήσις ἐπὶ μακρὸν ἤθελε φέρει ἡμᾶς, καὶ πόρρω τῶν ὀρίων τῆς διὰ μικρὰν ἐφημερίδα ὠρισμένης διατριβῆς βαίνει.

Συμβάσης σιτοδείας ἐν Σπάρτῃ καὶ διχονοίας ἐκ τούτου, διέλυσε ταύτην ὁ Τυρταῖος δι' ἐλεγείου αὐτοῦ, ὅπερ οἱ πολλοὶ μὲν εὐνομίαν ὀνομάζουσιν, ὁ Σουΐδας δὲ καὶ πολιτείαν (Ἀριστ. πολιτ. Ε. 7. 1. Παυσ. Δ. 18. 2). Περιφημότερος δὲ κατέστη ὁ Τυρταῖος διὰ τὰ παρακλειυστικά καὶ ἐγερτικά τῆς φιλοπατρίας καὶ ἀδρίας τῶν Σπαρτιατῶν εἰς τὸν πρὸς τοὺς Μεσσηνίους πόλεμον ποιήματα αὐτοῦ, δύο εἰδῶν ὄντα, τουτέστιν ἐλεγεία καὶ ἀνάπαιστα ἔπη. (ἐλεγεία, ὑποθῆκαι δι' ἐλεγείας. — Ἐπη ἀνάπαιστα, πολεμιστήρια μέλη, ἐμβατήρια, ἐνόπλια ἢ προτρεπτικά). Ἐν τούτων,

Τεθνάμεναι μὲν καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
ἀνδρ' ἀγαθόν, περὶ ἧ πατρίδι μαρναμένον κ.τ.λ.

εύρισκε προγεύριος ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸν κατὰ Λεωκράτους περίφημον λόγον τοῦ φιλοπάτριδος ῥήτορος Λυκούργου· ἐλευθέραν δὲ καὶ ἔμμετρον μετάφρασιν αὐτοῦ, γενομένην ὑπὸ τοῦ ἐπίσης φιλοπάτριδος Κυρίου Σπυριδῶνος Τρικοῦπη, δημοσιεύομεν ἐξῆς ὡς σπανίαν καταστάσαν ἰδοῦ αὐτή.

Τί τιμὴ στὸ παλληκαριόταν πρῶτο στὴ φωτιά,
Σκοτώθῃ διὰ τὴν πατρίδα, μὲ τὴν σπάθα στὴν δεξιά,
Λυπηρότατον! ν' ἀφήσῃ τὴν πατρίδα τὴν γλυκεῖα,
Καὶ τοὺς εὐκαρπούς τοὺς κάμπους καὶ νὰ ζῆ μὲ διακονία
Μὲ γονιὸν νὰ παραδέρῃ, μὲ γυναίκα' ὠμορφονιά
Μὲ γερόντισσα μὲτέρα καὶ μ' ἀνήλικα παιδιὰ.
Καὶ ἀπ' τὴν στέρῃσι καὶ πτώχεια, ὅπου πάει, ὅπου σταθῇ,
Νὰ γνωρίζῃ ὅτ' εἶναι ε' ὄλους ἡ ζωὴ του μισητὴ!
Νὰ ἐντροπιάξῃ τὴν γενίαν του, νὰ ἐντροπιάξῃται κ' αὐτὸς
Καὶ ποτὲ νὰ μὴ τοῦ λείπῃ ἀπ' τὰ χεῖλ' ὁ στεναγμός.
Τέτοιον ἄνθρωπον καθέννας ζωντανὸν καταφρονῶ,
Μὴτ' ἀφοῦ στὸν τάρον πέσῃ, τ' ὄνομά του μελετᾷ.
Εἰς τὴν μάχην ἀς χυθῶμεν ὅλοι μ' ἀφοβὴ καρδιά,
'Ο καθέννας ἀς πεθῇ διὰ πατρίδα, διὰ παιδιὰ.
Στὴν φωτιά παλληκαράδες, γέννητ' ὅλοι ἐν κορμῇ,
Στὴν φωτιά μὴ ντροπισθῇτε σὰν φυγάδες, σὰν δειλοὶ!
Λεοντόκαρδον τὸ στῆθος καθενὸς σὰς ἀς φανῇ,
Τοὺς ἐχθρούς σὰς πολεμοῦντες μὴ ψιφάτε τὴν ζωὴ!
Νὰ μὴ φύγετε κ' ἀφήστε τὰ σεβάσματ' ἡγερατεία,
Πόχουν ἀχ' μὰ τὰ χεῖρα καὶ τὰ γόνατα βρειατῆ.
'Εντροπὴ σὰς, ἐντροπὴ σὰς, ἀπ' ὅπως νὰ εἶν' ὁ νιὸς,
Κ' ὁ ἀδύνατος ὁ γέρος ν' ἀποβαίν' ἐμπροσθίνος,
Πόγει κάτασπρα τὰ γένεια, κάτασπρη τὴν κεφαλή
Κ' εἰς τὰ γόνατα ν' ἀφίη τὴν ἀδούλωτη ψυχὴ.
'Ολ' οἱ κίνδυνοι, οἱ πολέμοι, ὅλα πρέπουσιν εἰς τὸν νιό,
Εἰς τὸν νιὸ οἱ πολέμοι πρέπουσιν ποῦ τὸ σῶμ' ἐχ' ἀνθρώ.
Σεβαστὸς εἶναι στοὺς ἄνδρας, σταῖς γυναῖκασις ποθητὸς,
Εὐμόρφος, κ' ἂν πρωτοπέθῃ εἰς τὸν πόλεμον νεκρὸς.
'Ας ῥιχθῇ μπροστὰ στὸν γέρο, κ' ἄσειστος ἀς συλωθῇ
Καὶ τὰ δόντια' ὄλ' ἀς σφίξῃ, μὲ τὸ αἷμ' ἀς κυλισθῇ.

—000—

Αἱ Κυκλάδες.

Κυκλάδες νῆσοι ὀνομάζονται πάλαι, ὡς καὶ νῦν, αἱ περὶ τὴν μικροτάτην ἀλλὰ ἱερωτάτην πασῶν Ἀθῶν ὡς ἐν κύκλῳ κείμεναι. Κατὰ Στράβωνα ἦσαν αὐταὶ πάλαι δώδεκα αἱ ἐξῆς: Κέως, Κύθνος, Σέριφος, Μήλος, Σίφνος, Κίμωλος, Πάρος, Νάξος, Σύρος, Μύκονος, Τήνος καὶ Ἄνδρος. Ταῦταις προσέθετο ὁ Ἄρτεμιδώρος τὴν Πρεπέσινθον, τὴν Ὠλίανον καὶ τὴν Ὑάρον (Στραβ. Χ. 485.) Ὁ Σκύλλαξ διαφόρους, πάντων τῶν ἄλλων συγγραφέων, θέλει δύο κυκλάδων συστήματα, βορείους καὶ μεσημβρινάς· καὶ ἐν μὲν ταῖς πρώταις τίθησι τὴν Κέω, Ἐλένην, Κύθνον, Σέριφον, Σίφνον, Πάρον, Νάξον, Ἀθήλον, Ῥήνην, Σύρον, Μύκονον, Τήνον καὶ Ἄνδρον· ἐν δὲ ταῖς δευτέραις, τὴν Μήλον, Κίμωλον, Θήραν, Ἀνάφην, Ὠλίανον, Σίκινον, καὶ Ἀστυπάλην ἢ Ἀστυπάλαιαν κατ' ἄλλους (Σκυλ. σελ. 18 καὶ 22). Ἄλλοι συγγραφεῖς ὁμοφωνοῦντες τῷ Στράβωνι κατὰ τὰς ἄλλας καταλέγουσιν ἐν ταῖς Κυκλάσι τὴν Ῥήνην ἢ Ῥήνειαν ἀντὶ τῆς Μήλου, ὁπερ ὀρθότερον, ἅτε κειμένης ταύτης ἐκτὸς σχεδὸν τοῦ κύκλου· ὁ Μέλας δὲ παραλείπει κατὰ λάθος ἴσως τὴν Κέω, καὶ φέρει ἐν αὐταῖς τὴν Σίκινον ἀντὶ τῆς Κύθνου· ὁ Πλήνιος ἀκολοθεῖ τὴν γνώμην τοῦ Ἄρτεμιδώρου, περιλαμβάνων ἐν ταῖς Κυκλάσι τὴν Πρεπέσινθον, Ὠλίανον καὶ Ὑάρον.

Αἱ Κυκλάδες κατὰ Θεουκιδίδην ὠικήθησαν παλαιάτατα ὑπὸ Κάρων, οἵτινες ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς ἠπείρου ἐπὶ τὸν Μίνωος (Α. 4. παράβαλ. καὶ Ἡρόδ. Α. 171). Μεταγενεστέρως δὲ ἀπωκλήθησαν ὑπὸ Ἰώνων καὶ Δωριέων.

Ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας αἱ νῆσοι αὗται διεκρίνοντο διὰ τὰς ὀνομασίας δωδεκάνησος, καὶ οὕτως εὐρίσκονται σεσημειωμένα ἤδη ἐν νόμῳ τιμῆ τοῦ Νικηφόρου (802 μ. Χ.). Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος, διαίρεσας τὴν ἑλληνικὴν αυτοκρατορίαν εἰς θέματα, κατέταξε τὴν Εὐβοίαν, τὴν Αἴγιον καὶ τὰς Κυκλάδας εἰς τὸ Ε'. τμήμα τῆς Εὐρώπης, τὰς λοιπὰς δὲ τοῦ Αἰγαίου νήσους εἰς τὸ ΙΖ'. τῆς Ἀσίας, καὶ τὰς Ἰουίους εἰς τὸ Ζ'. τῆς Εὐρώπης. Ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς αυτοκρατορίας, γενομένης ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου τοῖς τρισὶν αὐτοῦ υἱοῖς Κωνσταντῖνου, Κωνσταντῖνου καὶ Κωνσταντῖου, αἱ Κυκλάδες

κατεκληρώθησαν τῷ τελευταίῳ, καὶ ἐξαιρέσει τῶν καταστρεπτικῶν μὲν διαβατικῶν δὲ ἐπιδρομῶν τῶν Σαρακηνῶν, κατὰ τὸ τέλος τοῦ εἰσδομοῦ αἰῶνος καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀγδόου, διέμενον αἰ, μέχρι τῆς μεγάλης τῶν σταυροφορῶν ὀρμῆς, ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν Αυτοκρατόρων τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ τὸν Δόγην τῆς Βενετίας Ἐρρίκον Δάνδολον εἰς Κωνσταντινούπολιν συνοδεύσας Βενετὸς Μάρκος Σανούδος ἐκυρίευσεν τὴν Νάξον, καὶ ὑστερώτερον τὴν Πάρον, τὴν Ῥήνειαν καὶ Ἀθήλον, τὴν Μύκονον καὶ τὴν Σύρον, ἔπειτα καὶ τὴν Σέριφον, τὴν Σίφνον καὶ πάσας τὰς μέχρι Θήρας καὶ Μήλου μικρὰς ἄλλας νήσους, ποιήσας τὴν Νάξον κέντρον τῆς αὐτοῦ δεσποτείας, ὑποκειμένης πάντοτε τῇ ὑψίστῃ κυριαρχίᾳ τῶν γαλατῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως αυτοκρατόρων. Ἐν τῷ γενικῷ συνεδρίῳ συναχθέντι τῷ 1210 ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Ἐρρίκου ἐν Ῥαβηνῆνι πρὸς διάταξιν ὀριστικῆν τῶν πραγμάτων τῶν κατακτηθέντων τόπων, εἰς ὃ παρερέθη καὶ ὁ Μάρκος Σανούδος, ὡς καὶ πάντες οἱ Τιμαριούχοι τῆς αυτοκρατορίας, ὁ αυτοκράτωρ ἀπεινέμματο αὐτῶ τὸν τίτλον δουκός, ὃν ἔφερε καὶ ὁ τῆς Ἀθήνων δεσπότης, καὶ ἔθεσεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ τῶν γαλατῶν Ἡγεμόνων τῆς Ἀχαΐας ἢ τῆς Πελοποννήσου. Ὁ Μάρκος Σανούδος, ὅστις εἶχε προσαρτήσει πολλὰς ἐτι νήσους εἰς τὴν δεσποτείαν αὐτοῦ, ἀπέθανε τῷ 1220, ἐξήκοντα καὶ ἐπτὰ ἔτη βιωσας, καταλιπὼν τὸ δουκάτον τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἀγγελῷ, οὗ οἱ ἀπόγονοι ἠκολούθησαν κατέχοντες ἐπὶ τινα χρόνον αὐτό. Γυνὴ δὲ τῆς τοῦ γένους τούτου μετήνεγκεν αὐτὸ εἰς τὸν οἶκον τῶν Καρκέρων, καὶ ἐνεθῆεν μετέθις εἰς τὸν τοῦ Κρίστου, ἀνήκοντος ἐκ γυναικῶν ἐπίσης εἰς τὸ Σανουδίον γένος. Ὁ Ἰωάννης Κρίστος ἦν δεσπότης τῆς Νάξου ὅτε ὁ Καπιτὸν Πασὰς Βαρβερούσης ἐκυρίευσεν καὶ ἐλεηλάτησεν αὐτὴν τῷ 1537, ἄφησε δὲ αὐτὴν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Ἰωάννου Κρίστου, ὑποτελῆ κατὰ στήσας αὐτὸν τῆς Πύλης καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς, ὁ Ἰωάννης ἀποθανὼν κατέλιπε τὸ κράτος αὐτοῦ εἰς Ἰάκωβον τὸν υἱὸν αὐτοῦ· πλὴν ἡ προσβολὴ τοῦ Βαρβερούσου εἶχεν ἐκμηδενίσει τὴν ἀνελευτέραν ἐξουσίαν τῶν Λατίνων Δουκῶν ἐπὶ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἀπέστειλαν πρέσβεις εἰς Κωνσταντινούπολιν παραπονοῦμενοι κατὰ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Δουκὸς αὐτῶν. Ὁ Ἰάκωβος Κρίστος μαθὼν τοῦτο ἐπορεύθη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἵνα διὰ δόσεως χρημάτων ἰσχυροποιήσῃ τὰ δίκαια αὐτοῦ· ὁ Σουλτάνος Σελίμης ἀπεκρίθη, τοῖς μὲν Ναξίοις, λαμβάνων αὐτοὺς δι' ἑαυτὸν τὴν νῆσον αὐτῶν, ἐφ' ἣν κατεστήσατο διοικητὴν Ἰουδαῖόν τινα, ὀνόματι Μιχελί. Τῷ δὲ Ι. Κρίστῳ, φυλακίσας αὐτόν· ὁ Δουξ οὗτος διέμεινεν ἐν φυλακῇ ὑπὲρ τοὺς ἐξ ἡμῶν, μεθ' οὗ νῆτύχησε νὰ καταφύγῃ εἰς Βενετίαν μετὰ τῆς Οἰκογενείας αὐτοῦ. (Buchen.)

Τὴν κατὰ μέρος περιγραφὴν καὶ ἱστορίαν μιᾶς ἐκάστης τῶν Κυκλάδων νήσων θέλομεν δημοσιεύσει ἀκολούθως.

—000—

Σύμμαχοι παρὰ Ῥωμαῖοι (Socii).

Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους τῆς Ῥώμης χρόνους, ὅτε αὐτὴ συνέδεε συμμαχίας ὁμοίας καὶ ἐξ ἴσου πρὸς πάντα τὰ ἀστυγεῖσθαι αὐτῆς ἔλην, ἐκαλοῦντο ταῦτα σύμμαχοι (Socii) Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ Λατινικοῦ δεσμοῦ, ὅτε τὸ ὄνομα Λατῖνοι εἰδίετο διεσπασθῆς εἰς μέγαν ἀριθμὸν Ἰταλιωτῶν, ὧν ὀλίγοιτο κατέχοντες τὰς πάλαι λατινικὰς πόλεις, καὶ πλείστοι ἐποιήθησαν λατῖνοι θελήσει καὶ δόγμασι τῆς Ῥώμης, ἐγεννήθη ἀναγκαῖος διαφορὰ μετὰ τῶν τοιούτων Λατίνων καὶ τῶν συμμαχῶν, καὶ ἡ ῥῆσις Socii nomen Latinum ἐστὶν ἐκ τῶν ἀρχαίων ἀσυνδέτων, ἀντὶ τοῦ Socii et nomen Latinum. Διακρίτεον ἔτι καὶ τοὺς Ἰταλιώτας συμμαχοὺς τῶν ξένων, περὶ ὧν ἐξῆς ῥηθήσονται τὰ δέοντα. Ἰταλιῶται σύμμαχοι ἐποιούοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τὰ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κατακτώμενα ἔθνη, ἢ ἄλλως εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν περιερχόμενα. Οἱ οὕτω δὲ τῇ Ῥώμῃ συμμαχοῦντες ἐτήρουν μὲν τοὺς ἰδίους αὐτῶν νόμους ἐν γένει, καὶ ἐὰν κατὰ πρῶτον δὲν συνεχωρεῖτο αὐτοῖς τοῦτο, ἐχορηγεῖτο ὁμοῦ ὑστερώτερον. Ἡ πρὸς τὴν Ῥωμῆν σχέσηος τῶν Ἰταλιωτῶν συμμαχῶν ἦν ἄλλη παρ' ἄλλοις, ἅτε κανονισμένη ἐκ τῶν τρόπων δι' ὧν περιήρχοντο οὗτοι ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ κράτος. Πράγματι ὁμοῦ πάντες ἐκ τῆς κομποκράτους πόλεως ἐξηρτῶντο. Ἐὰν ἔθνη ἢ αἱ πόλεις τῆς Ἰταλίας, πρὸς ἅς εἶχον ὁμόγνημον καὶ ἐλευθέραν συμμαχίαν οἱ Ῥωμαῖοι ἢ ὀρκία, εἶον οἱ Τιβουρίνοι, οἱ Πραηνεστῖνοι οἱ Νεαπολίται καὶ ἄλλοι, (Πολύβ. ζ. 14 Διν. 43. 2.) ἠλαττοῦντο ὁσμῆραι καὶ διετέλουν οὐ μάλλον τῶν ἄλλων ἀνεξάρτητα τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐθιρεσίας.

Οἱ ἐπὶ μικρὸν διατηρήσαντες τὰ ἐκῆτων δίκαια καὶ ἰσότημον τοῖς Ῥωμαῖοις συμμαχῶν ἦσαν ὀλίγοι τινες, ὅσον οἱ Καμπερίνοι, οἱ Ἠρακλειῶται κλ. Πάντες δὲ σχεδὸν οἱ ἄλλοι τῆς Ἰταλίας καὶ Ἰταλιῶται ἦσαν ἤτοι σύμμαχοι (Socii κατὰ τὴν τελευταίαν σημασίαν) ἢ Λατῖνοι, κατὰ τοὺς νεωτέρους τῆς δημοκρατίας χρόνους ἔχοντες μὲν ἐπιγαμίαν μετὰ τῆς Ῥώμης οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ψῆφον τῶν Λατίνων. Ἐνίοτε ἡ Σύγκλητος τῆς Ῥώμης ἐτίμα ἐπισήμως ξένους κατατάττουσα αὐτοὺς εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἰταλιωτῶν συμμαχῶν (in Sociorum formula referre), χορηγοῦσα ἐκ τούτου αὐτοῖς οἰκίαν καὶ κτήσεις εἰς μέρος τι τῆς Ἰταλίας, ὡς π. χ. ἔπραξε πρὸς τὸν Μακεδόνα Ὀνήσιμον (Διν. 44. 16)

Εἰ καὶ εἶχον οἱ σύμμαχοι τοὺς ἰδίους ἕκαστοι νόμους, ἢ σύγκλητος ὁμοῦς ἠδύνατο ἐν ἐκτάτοις περιστάσει χάριν τοῦ κοινῆ συμφορῆτος νὰ ὑπογείων αὐτοὺς ἵνα ὑπακούσιν τοῖς ἐκεῖνης δόγμασι. Πολλὰ ἐτι διατάξεις ἐκ τῶν Ῥωμαϊκῶν νόμων, ἰδίως δὲ αἱ περὶ διαθηκῶν, τόκων, ἐγγυήσεων καὶ πλείστον ἄλλων, εἰσῆγοντο παρὰ τοῖς συμμαχοῖς καὶ ἐφαίνοντο τυπικῶς ὅτι ἐκούσιως οὗτοι ἐδέχοντο ταῦτα. Οἱ Ῥωμαῖοι προσηκούσαν οὕτω βαθμηδὸν ἑαυτοῖς τοὺς Ἰταλοὺς, εἰσάγοντες παρὰ τοῖς ἰδίους αὐτῶν νόμους. Ἄλλ' ἐπεὶ δὲ ἐχορῆγον αὐτοῖς καὶ τὰ πολιτικὰ δίκαια τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν ἐξήτησαν οὗτοι ταῦτα διὰ τῶν ὀπλων, ἄπερ ἐπὶ τέλους ἀπῆλυσαν διὰ τοῦ Lex Julia de civitate.

Οἱ Ἰταλοὶ σύμμαχοι ὄφειλον ἵνα παρέχουσι τοῖς Ῥωμαῖοις στρατὸν, χρήματα, οἶνον, πλοῖα καὶ ἄλλα, ὅσας ἢ Ῥώμη εἶχεν ἀνάγκη καὶ ἐξῆτει ταῦτα ὅ ἀριθμὸς τῶν χορηγουμένων στρατιωτῶν ἀπερασίετο κατ' ἔτος διὰ ψηφίσματος τῆς συγκλήτου, οἱ Ὑπατοι δὲ ὠρίον πόσους ὄφειλε νὰ στείλῃ πᾶν ἔθνος, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν δυναμένων φέρειν ὄπλα ἐν αὐτῷ, ὡν ἐγίνετο ὑφ' ἐκάστου κατὰλογος ἀκριθῆς, formulae λεγόμενος.

Ὁ Ὑπατος ἐδήλου τὸν πόσον καὶ χρόνον, εἰς ὃ ὄφειλον παρῆναι οἱ συμμαχικοὶ στρατοὶ ὑπὸ ἴδιον ἕκαστος ὀδηγόν, ἵνα προστεθῶσιν αὐτῷ καὶ τοῖς λεγῶσιν αὐτοῦ κλ. (ἰδ. Πολύβ. ζ. 23 καὶ ἐπ.). Ὁ μὲν μισθὸς καὶ ὁ ἱματισμὸς ἐχορηγεῖτο τοῖς στρατοῖς ὑπὸ τῶν πεμπομένων αὐτοῖς ἐπικρατειῶν ἢ πόλεων, ἢ δὲ διατροφῇ ὑπὸ τῆς δημοκρατίας. Ἐν τῇ διανομῇ τῶν λαφύρων καὶ τῶν κατακτηθέντων γαιῶν ἐλάμβανον ἴσην τοῖς Ῥωμαῖοις μοῖραν, ὡς ἐπὶ το πολὺ ἐξέπεμποντο δὲ οἱ σύμμαχοι μετὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ ἀποικοῖ που. Οὐδέποτε συνεχωρεῖτο αὐτοῖς τὸ ὄπλιεσθαι ἀφ' ἑαυτῶν. Ἡ σύγκλητος δὲ ἐδικαίε τὰς μεταξὺ αὐτῶν ἐριδας. Ἄλλὰ βαθμηδὸν, καὶ τοῖ οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, οἱ σύμμαχοι ὑπεχώρουσαν ὀσημέραι ὑπὸ τὴν αὐθαίρετον διοίκησιν τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ἀρχόντων τῆς Ῥώμης μετὰ τὸ 173 π. Χ. ἔτος, εἰσῆχθη ἡ σὺνθεσις τοῦ χορηγεῖν τοῖς Ῥωμαῖοις ἄρχουσιν, διερχομένους διὰ τῶν πόλεων τῶν συμμαχῶν, κατὰλυμα καὶ φορτηγὰ ζωα διὰ τὴν ἐξασκλούθησιν τοῖς πορείας αὐτῶν μνημονοῦνται ἐτι καὶ ἄλλα βάρη αὐτοῖς ἐκάστοτε ἐπιτιθέμενα, ὧν τὴν ἀπαλλαγὴν οὐδέποτε ἐτόλμων νὰ ζητήσωσι ἀπῆλαττοτο δὲ τῶν τοιούτων τινὲς τιθέμενοι ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν ἰσχυροῦ τινος Ῥωμαίου, ὡς ἐποίησαν οἱ Σαμνίται, λαμβάνοντες προστασίην αὐτῶν τὸν Φαβρίκιον Λυκίον. Ἡ δὲ σύγκλητος, φυσικῆ προστάτις τῶν συμμαχῶν ἀεὶ θεωρούμενη, οὐ μόνον τὴν τοιαύτην πελατείαν ἀνεῖχετο, ἀλλὰ καὶ ἀνέθετεν εἰς τοὺς προστάτας τὴν διάλυσιν διαφορῶν, ἀς ἄλλως ἠδύνατο αὐτὴ νὰ ὄρισῃ.

Οἱ ἐπαναστατοῦντες κατὰ τῆς Ῥώμης σύμμαχοι ἀπέβαλλον πολλὰς τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν, ἢ τὴν τιμὴν τοῦ ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς στρατοῖς ὑπηρετεῖν. Αἱ εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἐπιβαλλόμεναι τιμωρίαι διέφερον κατὰ τοὺς καιροὺς. Πρὶν ἢ οἱ Ἰταλιῶται λάβωσι διὰ τῶν ὀπλων τὴν ἄλλως μὴ χορηγουμένην αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πεισματώδους συγκλήτου ἰσοπολιτείαν, ἦν πρότερον διὰ νομίμων ἐξήχουν τρόπων, οἱ Ῥωμαῖοι ὀνόμαζον συμμαχοὺς καὶ τὰ συντελούμενα αὐτοῖς ξένα ἔθνη ἢ συμμαχία ὁμοῦ αὐτῆ διέφερε τῆς πρὸς τὰ τῆς Ἰταλίας ἔθνη οὐσιαστικῶς. Ὁ ἱστορικὸς Λίβιος διακρίνει δύο κυρίως εἶδη συμμαχιῶν πρὸς τὰ ξένα ἔθνη. 1) Συμμαχίαν ἴσην (foedus aequum), ἥτις ἐγίνετο ἤτοι μετὰ πόλεμον οὗ τὸ ἀποτέλεσμα ἀπέβαινε ἴσον τῶς διαμαχομένων, ἢ συνωμολοῦετο μετὰ τῆς Ῥώμης καὶ ἔθνος πρὸς ὃ οὐδέποτε ἐπολέμησεν αὐτή. 2) Συμμαχίαν ἀνίσον (foedus iniquum) ἥτις ἦν ἡ γενομένη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πρὸς τὰ κατακτώμενα ὑπ' αὐτῶν ἔθνη, ἐφ' οἳ οἰοδῆσθε ὅρις ἐπεβάλλοντο οὗτοι εἰς ταῦτα κατὰ ταύτην τὰ ἔθνη ὑποτελοῦν διατελοῦντα ὄφειλον νὰ χορηγοῦν τῇ Ῥώμῃ, ὅτι δῆπο-

τε παρ' αὐτῶν ἀπῆτει, καὶ νὰ ποιῶσιν ὅτι αὐτῇ ἐδόκει. Καὶ ὁμοῦ πάντες οἱ ξένοι ἴσοι ἢ ἀνίστοι σύμμαχοι ἦσαν ὑπόχρεοι ἵνα παρέχουσι στρατοὺς ὅποτε ἡ Ῥώμη εἶχεν ἀνάγκη καὶ ἐξῆτει, πλὴν οἱ παρὰ τούτων στρατοὶ δὲν ὑπῆρτον ὡς οἱ τῶν Ἰταλιωτῶν συμμαχῶν εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς τάξεις, ἀλλ' ὡς φιλοῦ στρατιῶται, καὶ ὀνομάζοντο ἐπίκουροι (auxiliares) καὶ ἐνίοτε ἐξωτερικοὶ (milites externa). Πρὸς τὸ τέλος τῆς δημοκρατίας, πάντες οἱ τῆς Ῥώμης σύμμαχοι, ἤτοι ἔθνη ἢ βασιλεῖς, καταστάθησαν πράγματι ὑπήκοοι αὐτῇ, ὀνόματι δὲ μόνον ἐλευθεροὶ καὶ ἀνεξάρτητοι.

—000—

Τὸ ἐντάλμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν Παρισίων.

Πάντες ἦδη ἀνέγνωσαν τὸ ἐν τῇ Συνταγματικῇ ἐφημερίδι τῆς Γαλλίας πρωτοτύπως, καὶ ἐν τῷ παρ' ἡμῶν Αἰῶνι ἑλληνιστῷ μετρημένον δημοσιευθὲν ἐκκλησιαστικὸν ἐντάλμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν Παρισίων, πρὸς τοὺς συμμαχοὺς ὑπὲρ τῆς Τουραίας στρατοῦς. Ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἐγγράφου φέρουμιν ἐξῆς ὅσον οἶν τε ἀποθῶς καὶ ψυχρῷ τῷ αἵματι ὀλίγας τινὰς ἐπιστάσεις, ἵνα καταδείξωμεν τὸ πλεονεχὲς καὶ ἠκίστα θεῖον τῶν διανοημάτων τοῦ ἐκδόντος αὐτὸ Ἀρχιεπισκόπου.

Ὁ ὑπὲρ τῶν πιστῶν σπουδαίων ἐνδείκνυμενος μέρμηραν Ἀρχιεπισκόπου τῶν Παρισίων ἀρχεῖται τοῦ λόγου ἀπραιώνητος ἐτι ἡ Γαλλία ἔχειται τῶν ἄλλων συμμαχῶν αὐτῇ δυνάμενος εἰς τὴν Ἀνατολὴν στρατευομένην, ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἁγίας πίστεως. — Οὐδῖποτε ἀπέλιπον ἡμᾶς ἡ σταθερὰ πεποιθῆσι, ὅτι ἡ περωτισμένη Γαλλία ἐπιβῆμει ἵνα εἴη ἐξελκόμενον τὸν πολιτισμὸν ἐφ' ἀπισίης τῆς Ἀνατολῆς, ἣν κακῇ μοίρᾳ κρατεῖ πρὸ αἰῶνων εἰς τὸ σκότος καὶ τῆς ἀμαθείας τὰς ἀλύσις ὁ βαρβαρισμὸς τοῦ Ὀθωμανοῦ, τὸ κατὰ τὸν κώδικα τῆς αὐτοῦ πίστεως ἀνδράποδον καὶ οὐκ ἄνθρωπον θεωροῦντος πάντα μὴ εἰς αὐτὸν πιστεύοντα, καὶ χρῆσιμον μόνον εἰς θεραπείαν τοῦ τὸ κοράνιον πρεσβεύοντος δεσποτοῦ, ὅστις ἐκ τούτου ἐμπνεόμενος παρανομίαν πιστεύει πᾶσαν μὴ εἰς αὐτὸ βεβύωσαν μάθαισι, καὶ πυροποιεῖ πᾶσαν συγγρηφὴν μὴ ἐκ τῶν δεδογμένων ἐν αὐτῷ ἐκπορευομένην, ὅστις τὸ ἔτερον φύλον πιστεύει ἐτι γεγεννηταὶ ἵνα τὰς σαρκικὰς τοῦ ἑτέρου ἀρέξεις ὑπηρετῇ, ὅστις ἔχουσαν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς κόσμῳ τὸ ἀθῶν αἷμα μυριάδων πλασματῶν τοῦ θεοῦ, παντὸς γένους καὶ θρησκείας, ὅστις ἠδεται ἐν ὀκνηρίᾳ καὶ ἀκηδίᾳ καρπούμενος τῶν ἰδρωτῶν τῶν ἄλλων, καὶ θέλος μεμορφωμένος ἐστὶν ἐξ ἀπάντων τῶν ἀντικεινομένων ἀποχρῆσιμων — θῆεν εὐχόμεθα καὶ ἡμεῖς ἀπὸ καρδίας τὴν διὰ τῆς περωτισμένης Γαλλίας εἰσαγωγὴν καὶ διὰδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν. Δὲν δυνάμεθα ὁμοῦ, Σεβασμιώτατε τῶν Παρισίων Ἀρχιεπισκόπε, νὰ ἐνοήσωμεν τὴν περὶ ὑπερασπίσεως τῆς πίστεως ἰδὴν ἡμῶν, διότι βλέπομεν ἐτι αὐτὴ ἀπῆλει ὄλωσιν πρὸς τὸν κεκρυμμένον σκοπὸν τῆς πάλης, ἢ αἱ δυνάμεις τῆς δόσεως ἀνεβῆσαν, ὅστις ἐστὶ, κατὰ τὰ μέχρι τοῦ νῦν πεπραγμένα καὶ διακηρυθέντα, ἡ διατήρησις τῆς ὀθωμανικῆς βαρβαρότητος ἐν τῇ Ἀνατολῇ, καὶ ἐπομένως ἡ ἀνανέωσις τῶν ἀλύσεων τοῦ ἐν αὐτῇ χριστιανισμοῦ ὑπὸ τὴν ἡμισέληνον καὶ τὸ Κοράνιον, ἡγουμένης καθ' ἡμᾶς εἰς τοῦτο δυστυχῶς τῆς Γαλλίας.

Δέγετε, Σεβασμιώτατε, ἐτι ἡ προστασία τοῦ θεοῦ δὲν θά λανθᾶσῃ ἐπὶ τῶν ὀπλων ἡμῶν, ἀγωνιουμένων ἀγῶνα τοσοῦτῳ δίκαιον καὶ ἄγιον κατ' ἐκεῖνον ὅτις προτίθεται ἵνα καθίσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὑπηρετῇ τὴν πλάνην. Ἐπιτρέψατε ἡμῖν ἵνα μὴ συμφωνήσωμεν πρὸς τὴν ἰδέαν ἡμῶν ταύτην. Ὁ προκειμένος τῆς δόσεως ἀγὼν οὐτε δίκαιος, οὐτε ἅγιος ὑπάρχει, διότι ἡ βέσις ἐφ' ἣν στηρίζεται εἶναι ἡ στερεώσις τῆς Μουσουλμανικῆς ἐξουσίας, τῆς, κρίμασιν οἱ οὐδὲ μόνος ὁ Κύριος, διατηρηθείσης μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἐντε τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Εὐρωπαϊκῇ τουρκοκρατούμενῃ χώρα. Κατὰ τῆς καταχθονίου ταύτης καὶ κτηνώδους ἐξουσίας καὶ τῶν τερατοφυγημάτων αὐτῆς πολλὰ εἶπον καὶ ἔγραψαν αὐτοὶ οἱ ὁμογενεῖς Ὑμῶν, Σεβασμιώτατε, κληρικοὶ τε καὶ πολιτικοί, εἰς ὧν τὰς συγγράφας, θερρόντως παραπέμπομεν ἡμᾶς. Ὁ κερρτόμενος ἀρα παρ' ἡμῶν ἱερός ἀγὼν οὐδῶλος τοιοῦτος ὑπάρχει — ἐστὶ δὲ καθαρῶς πολιτικὸς — διὰ τὸ πολιτικὸν δὲ τοῦτο συμφέρον τῶν Λατικῶν δυνάμεων εὐλακρότερον ἢ ἀν ἐλέγετε, ἐτι πρέπει νὰ βουσιάσθῃτε μάλλον τοῦς ἀπὸ 400 ἦδη ἐτῶν ἐν τῇ γεννῇ τῆς Ὀθωμανικῆς τυραννίως εὐμώζοντας χριστιανούς, ἢ νὰ καθίσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Κωνσταντινοῦ ὁ καθ' ἡμᾶς ὑπηρετῇ τῆς π

ματείαν αγώνος τρομερού και επικινδύνου εις την πίστιν και την ελευθερίαν, και υποδεικνύετε τού λόγου δι ου; επί τριακόσια έτη η Βυρώπη έσυρε το ζιφος αυτής κατά της Ανατολής, εξ ης έλαβε το φως και τον πολιτισμόν, και έσυρεν αυτό πρός σωτηρίαν της χριστιανικής ιδέας και του οργανισμού του χριστιανισμού, όστις διεσθάρη από των χρόνων του Φωτίου, κατέστη ανίσχυρος πρός έξωτερικούς έχθρους και ολέθριος εις την ένότητα και την ειρήνην της Εκκλησίας, και πρός ταύτα μνείαν ποιείτε των επί την Ίερουσαλήμ στρατειών και της Γαλλικής αυτοκρατορίας του Βυζαντίου. — Συγχωρήσατε ημίν, Σεβασμιώτατε, ίνα ειπωμεν, ότι ως λειτουργός του Ίψίτου δέν ηρμοζε να πλάσσητε έν τη φαντασία υμών κίνδυνον κατά της πίστεως μη υπάρχοντα. Ωφείλετε μάλλον να είπητε και να έμποδίσσητε τον αληθή κίνδυνον, τον υπό της απορίας των ισχυρών δυνάμεων παρασκευαζόμενον κατά των έν τη Ανατολή χριστιανών, διά της στερεώσεως του Ίσλαμισμού, και να προσποθήσατε συμφώνως τη αποστολή και τω χαρακτήρι Ύμων υπέρ του Χριστοπανάμου λαού, του άνηλεως υπό των αγρίων τυράννων βραχνίζομένου, και διδάξητε τας άπερχομένας εις την Ανατολήν δυνάμεις, ίνα καθαρίσωσι ταύτην από του βδελύγματος του Σατανά, και αγιάσωσι τούς τόπους αυτούς διά της καθιδρύσεως της χριστιανώσυνης, εις άμοιβήν μάλιστα του, ως αληθώς λέγετε, φωτός και πολιτισμού ά παρ' αυτών έλάβετε. Δέν έπρεπε δε ν' αναζύσητε και ήδη εκπαλαι άνεωγμένας πληγάς της Εκκλησίας και φέρητε επί της σκηνής της τραυματίας. Διότι εκτός της λογικής και άμερολήπτου συζήτησεως θέλετε άνεύρει έν αυτοίς άλλους προστάτας της ορθοδοξίας παρά τον Φώτιον. Δέν έπρεπε δε ουδέ των ένδόξων, ως λέγετε, επί την Ίερουσαλήμ στρατειών να μνημονεύσητε, ουτε της έν Βυζαντίω Γαλλικής αυτοκρατορίας, διότι ταύτα χρονολογούνται πριν εισέτι λάβετε το φως του πολιτισμού έωθεν, ουδ' υπάρχουνι πάντως έργα του φωτός αξία. Επί την εξήγησιν και ανάπτυξιν τούτων προκαλούμενοι πολύ η έλαμεν πικράνει την σεβασμιότητα υμών. Λέγετε έτι, Σεβασμιώτατε, ότι οι νυν αναπτυσσόμενοι κίνδυνοι κατά της πίστεως έπιρροώτεροι των παρεληλυθότων εισί, διότι νέα βαρβαρότης άπειλει υμάς, εκ του καθ' υμάς διεσθαρμένου χριστιανισμού του Φωτίου, καταστήσαντος την πίστιν δούλην ισχυρού δυνάστου, θέλοντος υποτάξει τά πάντα εις την ψευδή αυτού ορθοδοξίαν, και ιδού διά τί, καθ' υμάς, η θεία πρόνοια παρεσκεύασε τας έκστρατείας ταύτας των δυτικών δυνάμεων, ά: η αγιότης Ύμων ιερών άποκαλεί πόλεον' όθεν και οι άπερχόμενοι στρατιώται συμβουλεύονται ίνα έπιφωνήσωσι, ως άλλοτε οι πατέρες αυτών, ο Θεός, το θέλει. — Ένταύθα καθιστασθε καταληπτότεροι, Σεβασμιώτατε' μετά πολλού του πάθους σπειράτε και πάλιν τον σπύρον της διαίρεσεως, προκαλούντες έν τω ΙΘ αιώνη σταυροφορίαν, ουχι πλέον κατά των νυν προσφιλών υμίν Σαρακηνών των την Ίερουσαλήμ και την άγιαν Σοφίαν εισέτι κατεχόντων, αλλά κατά των χριστιανών Ρώσων, των ψευδορθόδοξων παρ' υμών άποκαλουμένων. Το να κατέχητε έν τη διανοία υμών, ότι ψευδορθόδοξοισιν οι Ρώσοι και πάντες οι ορθόδοξοι οι διαμεινάντες πιστοί από της άρχής του χριστιανισμού εις τά θεία και ίερά αυτού δόγματα, τά υπό του Αυρωτου του κόσμου και των Πανευρήμων αυτού Αποστόλων και των οικουμενικών αγίων Συνόδων θεμελιωθέντα, και ούδαμώς αυτών πλανηθέντες, ως άλλοι γνωστοί υμίν, δέν ηθέλατε φαη παραλόγως έμπαθής' το ν' αποκαληται όμως τούς μη όμοδόξους υμίν ψευδή ορθοδοξίαν προσθεύοντας είναι νομιζόμεν τόλμη άναξία Αρχιεπισκόπου, και πλάνη, και βλασφημία πασιφανής. Συμφωνότερον πρός τον χαρακτήρα υμών ηθελε διατελει, αν ευχόμενοι πρός τον Ύψιστον επικαλήσθε κατά την δοξασίαν υμών να φέρη εις έπίγνωσιν αληθείας του πεπλανημένου, όπως ποιούσιν έν ταις δεήσεσιν αυτών πάντες οι λειτουργοί της καθ' υμάς ορθόδοξου εκκλησίας έν τω θυσιαστηρίω του Θεού. Αληθώς, Σεβασμιώτατε, ο χριστιανισμός του Φωτίου έπεδαψίλευσε το άγιον αυτού φως εις τά πλήθη των Ρώσων, και ου μόνον εξημέρωσεν αλλά και κατέστησεν ταύτα έθνος αληθώς ισχυρόν, όπως έχετε την μετριότητα να ονομάζετε αυτό, και ακλόνητον εις τον άσπιλον χριστιανισμόν. Όθεν ουδόλως υπάρχει αληθής η πεποίθσις υμών ότι η θεία πρόνοια οδηγεί την δύσιν πρός την έριστάσαν πάλιν. Ην ιερών πόλεμον ονομάζετε' άλλ' αληθώς υπάρχει ότι οδηγεί αυτήν η άνθρωπίνη άδυναμία, και μασιν οίς οίδε Κύριος — βλασφημία άρα έστί καθ' υμάς η επανάληψις του έπιφωνήματος ότι ο Θεός το θέλει.

Λέγετε, Σεβασμιώτατε, ότι ο Θεός το θέλει, διότι η θεία πρόνοια πρώτοι δέν εφάνη καταφανέστερα όσον νυν, όπερ ουδεις περιέμενε, ρίψασα δέλεαρ πολιτικών ίνα παρκούρη τά ισχυρά έθνη εις τά υπέρτατα ταύτα θρησκευτικά συμφέροντα, όθεν διά τουτο εξελεύσονται νικητόρα' βλέπετε συμπτώματα (άόρατα ημίν και τοίς πασι) εις τούς κόλπους του κόσμου πρός την καθ' υμάς ένότητα, και πιστεύετε ότι τά συμπτώματα ταύτα θέλουσι καταπνιγή, έν η μοσχοβιτική έπιρροή ακολουθή μεγαλυνομένη, και ο Θεός το θέλει λέγετε, διότι ο μοσχοβιτικός Καισαρισμός έστί το πρός την ένότητα κάλυμα, διότι άπειλει την εκκλησίαν του Θεού, διότι καέρηθειρε τον χριστιανισμόν και κατέστησεν αυτόν συνεργόν της φιλοδοξίας αυτού.

Καλούμεν υμάς έν όνόματι του Ύψιστου Θεού, όπερ τόσον συχνά επικαλήσθε ίνα είπητε ημίν, πότε και πως άπεκλύψεν εις υμάς η θεία Αύτου πρόνοια τά μυστήρια ταύτα, άπερ έν τω Παναγίω Αύτου όνόματι διακηρύττετε σήμεραν. Ημεις θεωρούμεν άνάρμοστον εις στόμα Αρχιερέως και βλατημιάν θεολογία το ν' αναμηνύηται το

όνομα του Θεού έν ταις των θνητών άδυναμίαι, και να παρίσταται ο άπειράγαθος Δημιουργός ως δολοπλόκος, επιτρέπων εις τά ισχυρά έθνη, ίνα κατεργάζωνται τά της φιλοδοξίας αυτών υπό τ' όνομα της υπερασπίσεως Ύψιστων θρησκευτικών συμφερότων. Οικτιρόμεν τούς ουτω διανοουμένους, πιστεύοντες ότι ο Θεός της αγιότητος και παντοδυναμίας ο φωτισών διά του πανχγίου αυτού πνεύματος τον Κόσμον, άποστρέφει μάλιστα το πρόσωπον αυτού από των έρίδων και λογομαχιών. Ταπεινοί έν τη ιδία αυτού δυνάμει αλαζόνες ηγεμόνας και έθνη, παιδεύει τούς περιποιημένους την πλάνην, και άνυφοί τούς εργαζόμενους το δικαίον και εις τας κρίσεις αυτού άγογγύστως Ύπείκοντας' αφίνομεν δε εις την δικαιοσύνην αυτού ίνα δικάση και όρίση και τά έν ταις ημέραις ταύταις τελούμενα. Πιστεύομεν ότι το φως των αποφάσεων αυτού θέλει οδηγήσει τούς λαούς εις την αλήθειαν. Μη δυσανασχετήτε διά ταύτα, Σεβασμιώτατε, ουτε διά τον ελληνικόν χριστιανισμόν, διότι και ουτος σταθερός και ακάδαντος δικτελών εις τά πατρώα και καθάρη της αληθείς ορθοδοξίας δόγματα, ουδόλως αποπλανηθήσεται τούτων, ει και φαίνεσθαι δεκνόντες τοσοούτον ένθέρμως πρόνοιαν αυτού. Επιθυμητόν δε έστιν ημίν ίνα μάθωμεν κατά πόσον όμωσιν ουσι τη βεβαιότερα Σεβασμιότητα οι σύμμαχοι υμών, οίτινες έπιφωνήσαντες και ουτοι άλλοτε ο Θεός το θέλει άπέστησαν της καθ' υμάς ένότητος, τούτων δ' αφελέντων εκ πολλού, ένδραύετε ήδη του; Ανατολικού; ορθόδοξου; τούς ίσταμένους άταλεύτως εις την Εκκλησίαν, ης άκρογωνιαίος λίθος έστιν ο τω άγω αυτού άξιατι οικοδομησάμενος αυτήν, όπως όντως ο Θεός θέλει. Το δε του μέσου αιώνος ο Θεός το θέλει άπδειχθη εκ των υτέρων ότι ο Θεός ουκ' ηθέλεν αυτό όπως γέγονε, διό και εκτατάθη αυτό διά της οκτώ εκατομμυρίων άνδρων, και της τότε άποτυχίας τας πληγάς ακόμη αισθάσεται η Βυρώπη, ει και επάλαισαν κατ' αυτών και ισχυροί εκτοτε αυτής δυνάστα: πολλοί δε αυτών αιμοσταγούσιν έτι άπέναντι της άκραδάντου ορθοδοξίας της Ανατολής, ης ουδέ πύλαι άδου ου κατισχύσουσι, Θεός γάρ ου μικτηρίζεται. Πιστεύομεν έτι, Σεβασμιώτατε, ότι άλίγιστοι ίτω; εκ των κινουμένων επί την Ανατολήν συμερίζονται των ιδεών υμών και εγκρίνουσι το πρόγραμμα υμών, άλλως φρονούντες και εις άλλα αποβλέποντες. Καί ταύτα μιν ημεις, γεννηθήτω δε το άγιον του Θεού θέλημα ως έν ουρανώ ουτω και επί της εισέτι Τουρκονομουμένης γης, και των υπό την ζυγόν της Μουσουλμανικής δυναστείας οίμων των.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Πάσα η δημοσιογραφία, ευ γε ποιούσα, άπεκήρυξε και κατέκρινε τας γενομένας κατά προσώπων έπιθέσεις και κατά πραγμαμάτων θυμούς, μώνον εις το έθνος προσάπτοντα και ουδέν ωφελούντα, άνθ' ών και άθωοι και άμέτοχοι τούτων άνδρες δωρεάν διασύρονται.

— Η Αύστρια μετά της Πρωσίας ώμολόγησαν προσκληθεΐσαι εις τας δύο συμμαχους δυτικάς δυνάμεις, ότι έμμένουσιν εις τας αρχήθεν τεθείσας αρχάς έν Βιέννη υπό πασών τούτων, τας περι ειρηνοποιήσεως της Ανατολής και άκαιρεότητος της Όθωμ. επικρατείας, ης όρος άπαράβατός έστι και η εκκένωσις των ηγεμονιών, και ότι περι τούτων θέλουσιν συνεννοείσθαι ως και πρότερον αι τέσσαρες δυνάμεις πρό έπίτευξιν της ειρημένης ειρηνοποιήσεως, ητις δέν δύναται να γίνη άνευ της βελτιώσεως της καταστάσεως των έν Τουρκία χριστιανών. Έμμένουσιν έν τοσοούτω έν τη ουδετερότητι αυτών ένόσω τά συμφέροντα αυτών και πάσης της Γερμανίας άπαιτούσι τούτο.

— Η Σεβ. Κυβέρνησις εξέθεσεν εις πώλησιν τοίς δεομένοις τον όν έπρομήθευσε σίτον την έπιστάσαν άνάγκην προΐδουσα. Το σωτήριο τουτο μέτρον παντός έπαίνου αξίόν έστιν.

— Οι Ρώσοι μετά πολλής δραστηριότητος καταβάλλοντες πάν το έμποδών χωροΐσι εις τον προς όν όρον αυτών. Η Βουλγαρία λέγεται επαναστατήσασα κατά του Σουλτάνου.

— Έκ της Ηπειρου ουδέν σπουδαΐον νεώτερον έχομεν. Αί από της Θεσσαλίας ειδήσεις ευαγγελίζουσιν ημίν προόδους των ημετέρων σημαντικάς. Το ιερών της επαναστάσεως πυρ εισεχώρησεν ήδη και εις Μακεδονίαν.

— Έκ Γραμμάτων της Θεσσαλίας βεβαιούται ότι ο Στρατηγός Γρίβας κατέστρεψεν εις Μέτσοβον τον εκ 2000 Τουρκικόν στρατόν φονεύσας υπέρ τούς 500 πολεμίους.

— Φαίνεσθαι ότι οι διασημότεροι των ύπουργών της Αγγλίας, έν οίς και ο Πρωθυπουργός Αβερδηνος, άπεφώνησαντο γνώμην να μη επέμβωσιν αι δύο σύμμαχοι δυνάμεις εις την επανάστασιν της Ηπειρου και Θεσσαλίας.